

Postadres: Postbus 1870, 2280 DW RIJSWIJK

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Afdeling DCM/AT
T.a.v.
Postbus 20061
2500 EB 's-Gravenhage

Bezoekadres:

Sir Winston Churchilllaan 293
2288 DC Rijswijk

Error! Unknown document property name.4027

Fax **Error! Unknown document property name.**824

Unit	Directie Specialistische Diensten en Internationale Samenwerking (SDIS)
Concipiënt	Bureau Land en Taal
Datum	15 oktober 2010
Ons Kenmerk	INDUIT-3495
Bijlagen	geen
Onderwerp	Terms of Reference voor een thematisch ambtsbericht inzake Xinjiang (China)

Hierbij zend ik u, onder verwijzing naar de afspraken zoals die tussen het ministerie van Justitie en het ministerie van Buitenlandse Zaken zijn gemaakt, een overzicht met aandachtspunten die met het oog op de beleidsvorming door de minister voor Immigratie en Asiel en de uitvoeringspraktijk van de IND bespreking behoeven in het door u uit te brengen thematisch ambtsbericht inzake Xinjiang (China), als aanvulling op paragraaf 3.5.2. van het algemeen ambtsbericht China van juni 2010.

Ik verzoek u de onderstaande onderwerpen te behandelen en in uw ambtsbericht expliciet melding te maken van reeds door u geschreven openbaar gemaakte (deel)ambtsberichten China waarin de situatie in Xinjiang aan de orde is gekomen.

Input van maatschappelijke relevante organisaties is betrokken bij de totstandkoming van deze brief.

In algemene zin wordt het op prijs gesteld indien u een update kunt maken van de betreffende paragraaf.

1. *Talen*

- 1.1. Kunt u informatie geven over in welke talen het onderwijs plaats vindt?
- 1.2. Kunt u aangeven in welke mate Oeigoeren les in het Mandarijn krijgen?

2. *Bewegingsvrijheid*

- 2.1. Kunt u aangeven in hoeverre de Hukou-regels – het hukou-systeem is het systeem waarin alle mutaties zoals verhuizing, geboorte, huwelijk en overlijden worden geregistreerd - in Xinjiang / voor Oeigoeren (m.b.t. woonplaats, werkplek, en sociale leven) momenteel worden toegepast?
  - 2.1.1. Is er sprake van dat het minder streng wordt nageleefd, minder strak wordt georganiseerd, en minder wordt gehandhaafd, en meer wordt gedoogd door de autoriteiten?
    - 2.1.1.1. Is concreet aan te duiden waaruit een en ander blijkt?
- 2.2.
  - 2.2.1. Kunt u aangeven of Oeigoeren bij het in- en uitreizen van China extra worden ondervraagd dan wel extra worden gecontroleerd?
  - 2.2.2. Wordt de uitreis van Chinese burgers, en dus ook Oeigoeren, geregistreerd?
    - 2.2.2.1. Kunt u aangeven waar deze registratie gebeurt en door welke instantie(s)?
    - 2.2.2.2. Wordt er ook een (eind-)bestemming en terugreisdatum van de uitreizenden geregistreerd?
    - 2.2.2.3. Heeft de Chinese overheid een beleid ten aanzien van de registratie van uitreizenden, waarbij onderscheid naar groepen van personen (met name Oeigoeren) wordt gemaakt? Zo ja, kunt u hier meer informatie over verschaffen?
    - 2.2.2.4. Is bekend of de Chinese overheid personen waarvan bekend is dat ze niet zijn teruggekeerd naar China, nader onderzoekt? Zo ja, op welke wijze?
  - 2.2.3. Kunt u informatie verschaffen over de praktische mogelijkheden voor documentfraude, met name het verkrijgen van paspoorten, identiteitskaarten en visa?

- 2.4.
    - 2.4.1. Verschilt het proces van het verkrijgen van een paspoort voor Oeigoeren van dat van andere Chinese burgers?
    - 2.4.2. Is bekend of in Xinjiang meer paspoortaanvragen worden geweigerd?
      - 2.4.2.1. Indien dit het geval is, kunt u dan aangeven waarom dit zo is en sinds wanneer?
    - 2.4.3.
      - 2.4.3.1. Zijn er naar aanleiding van de gebeurtenissen van juli 2009 maatregelen getroffen met betrekking tot de paspoortuitgifte?
      - 2.4.3.2. Is bekend of Oeigoeren hun reeds uitgereikte paspoorten hebben moeten inleveren naar aanleiding van de gebeurtenissen van juli 2009 en de daaruit voortvloeiende acties van de Chinese autoriteiten?
  - 2.5.
    - 2.5.1. Zijn er controleposten in Xinjiang zelf?
      - 2.5.1.1. Zo ja, door wie worden deze bemand en waarop wordt gecontroleerd?
    - 2.5.2. Wordt ook aan de hand van opsporingslijsten, c.q. middels geautomatiseerde systemen gecontroleerd?
  - 2.6. Kunt u ingaan op de positie van andere Turks-islamitische bevolkingsgroepen (Kazakken, Oezbeken, Tartaren en Kirgiezen) in met name Xinjiang?
3. *Godsdienstvrijheid*
    - 3.1. Geeft China officieel toestemming voor het volgen van een religieuze islamitische opleiding in Arabisch/islamitische landen?
      - 3.1.1. Indien dit niet het geval is, kunt u dan aangeven hoe de Chinese overheid met personen omgaat die een dergelijke opleiding hebben gevolgd?
  4. *Vrijheid van meningsuiting*
    - 4.1. Kunt u informatie geven over de vrijheid van meningsuiting en persvrijheid in de provincie Xinjiang?
    - 4.2. Zijn internet en sociale media nog altijd geblokkeerd?
  5. *Veiligheidssituatie*
    - 5.1. Kunt u aangeven of er in Xinjiang nog immer sprake is van aangescherpte (veiligheids)maatregelen?
    - 5.2. Kunt u aangeven in welke mate in Xinjiang, met name in Urumqi toezicht wordt gehouden met camera's?
    - 5.3. Worden telefoongesprekken in de regio nog steeds regelmatig getapt?
    - 5.4. Is er meer bekend over de bomaanslag in Aksu van 19 augustus 2010?
      - 5.4.1. Is bekend wat de motieven voor de aanslag waren?
      - 5.4.2. Hoeveel personen zijn uiteindelijk opgepakt naar aanleiding van deze aanslag en op welke grond?
        - 5.4.2.1. Wat is er met hen gebeurd?
    - 5.5.
      - 5.5.1. Kunt u aangeven hoeveel personen zijn opgepakt en hoeveel personen er nog in detentie worden gehouden m.b.t. de demonstratie / rellen in juli 2009 in Xinjiang?
      - 5.5.2. Hoe geschiedt de procesvoering ten aanzien van deze personen en is de familie op de hoogte waar deze personen verblijven?
      - 5.5.3. Is het feit dat iemand familie is van een deelnemer aan de demonstraties aanleiding om in de negatieve belangstelling te staan van de autoriteiten?
      - 5.5.4. Indien er al personen zijn veroordeeld, tot welke straffen en welk vergrijp zijn zij veroordeeld?
      - 5.5.5. Is bekend wat is gebeurd met Hairat Niyazwas en Dilixiati Paerhati?
      - 5.5.6. Worden er personen opgepakt op grond van filmbeelden die zijn gemaakt tijdens de protesten van juli 2009? Zo ja, kunt u – voor zover bekend – ook beschrijven wat er vervolgens met deze personen gebeurt en nader beschrijven wat reden is om iemand al dan niet te veroordelen c.q. vrij te laten?

- 5.5.7.
- 5.5.7.1. Is bekend of er wellicht nieuwe opsporingsbevelen worden gegeven naar aanleiding van de rellen in juli 2009? Ik wijs u in dit verband ook op het rapport van Amnesty International van 2 juli 2010 'Justice, justice: The July 2009 protest in Xinjiang'.
- 5.5.7.2. Is bekend of de autoriteiten opsporingslijsten met gezochte personen naar aanleiding van de demonstraties hebben gemaakt?
- 5.5.7.2.1. Zo ja, wie kunnen deze lijsten raadplegen?
- 5.5.8.
- 5.5.8.1. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de zogenaamde 'strike hard' campagne die door de Chinese autoriteiten is gestart in november 2009 tegen zogenaamde 'security risks'?
- 5.5.8.2. Kunt u aangeven hoeveel Oeigoeren in het kader van deze 'strike hard' campagne zijn opgepakt en hoe lang zij in het algemeen gedetineerd zijn geweest?
- 5.5.9. Er zijn berichten dat Oeigoeren tot de doodstraf zijn veroordeeld in 2009.
- 5.5.9.1. Zijn deze Oeigoeren beschuldigd van het deelnemen aan de demonstraties in Xinjiang in 2009?
- 5.5.9.1.1. Indien dat het geval, kunt u dan aangeven wat de overwegingen zijn voor een terdoodveroordeling? Kunt u aangeven waarom sommige andere betrokkenen niet de doodstraf krijgen?
- 5.5.9.1.2. Indien er Oeigoeren ter dood zijn veroordeeld, kunt u aangeven of de rechtsgang in overeenstemming is geweest met de internationale standaarden voor een "fair trial"?
- 5.5.10. Is het verzoek van de UN Independent expert on Minority Rights om Xinjiang te bezoeken gehonoreerd?
- 5.5.10.1. Hebben andere UN afgevaardigden Xinjiang bezocht?
- 5.5.11.
- 5.5.11.1. Kunt u aangeven welke organisaties/groeperingen actief zijn in Xinjiang, die door de Chinese autoriteiten als separatistisch worden aangemerkt?
- 5.5.11.2. Kunt u (als het mogelijk is gedetailleerd) aangeven wat aanleiding is voor de Chinese autoriteiten om iemand als separatist aan te merken?
- 5.5.11.3. Zijn er zaken bekend waarbij een Oeigoer die wordt gezocht door de autoriteiten vanwege separatisme, door corruptie uit handen van de Chinese autoriteiten is gebleven.
- 5.5.11.4. Op het in gevaar brengen van de staatsveiligheid en op separatistische activiteiten staat elk 15 jaar celstraf, met een maximum van twintig jaar in totaal (volgens het ambtsbericht). Komt het voor dat hier ook de doodstraf voor wordt gegeven?
- 5.5.12. Kunnen Oeigoeren evenals Falun Gong-aanhangers vrijuit handelen en demonstreren in Hong Kong?

6. *Terugkeer*

- China heeft geen bijzondere aandacht voor teruggekeerde asielzoekers, met uitzondering van personen afkomstig uit Tibet en Xinjiang (zie het ambtsbericht China van juni 2010).
- 6.1. Kunt u aangeven waar deze bijzondere aandacht, ingeval van Oeigoeren, uit bestaat en wat voor gevolgen het kan hebben voor de (teruggekeerde)asielzoeker?
- 6.1.1. Is in dit kader van belang hoe lang iemand in het buitenland heeft verbleven en/of in het buitenland asiel heeft aangevraagd?
- 6.1.2. Worden zij zowel op het vliegveld als later bij terugkeer in Xinjiang ondervraagd? Ik wijs u in dit verband ook op informatie van Amnesty International en Human Rights Watch inzake terugkeer van Chinese asielzoekers.
- 6.1.3. Is er een wetsartikel in de Chinese strafwetgeving specifiek van toepassing op het hebben aangevraagd van asiel in het buitenland en is bekend of dit ook feitelijk wordt toegepast?
- 6.1.4. Zijn gevallen bekend van uitgeprocedeerde Oeigoerse asielzoekers die bij terugkeer problemen hebben ondervonden, bijvoorbeeld vanwege hun asielaanvraag in het buitenland?
- 6.1.4.1. Worden zij in het bijzonder in de gaten gehouden door de Chinese autoriteiten bij terugkeer?
- 6.1.5. Is bekend of de Chinese autoriteiten anders omgaan met aanvragen van Oeigoeren in

het buitenland om een vervangend paspoort danwel laissez passer dan met dergelijke aanvragen van andere Chinese onderdanen?

6.2.

6.2.1. Is bekend of Oeigoeren in het buitenland (die afkomstig zijn uit China) door de Chinese autoriteiten in de gaten worden gehouden?

6.2.2. Is bekend of Oeigoeren vanwege hun activiteiten in het buitenland, door China worden gezocht?

6.2.3. Kunnen familieleden van Oeigoeren, die in het buitenland actief zijn op het gebied van mensenrechten, of van Oeigoeren die worden gezocht door de Chinese autoriteiten, problemen ondervinden van de zijde van de Chinese autoriteiten?

6.2.3.1. Zo ja, welke problemen?

6.2.4. Is wellicht meer bekend over het terugsturen van een twintigtal Oeigoeren die naar Cambodja waren uitgeweken en daar asiel hadden aangevraagd bij de UNHCR, en op last van de lokale autoriteiten aan China werden overgedragen?

6.2.5. Is bekend of andere landen inmiddels ook op verzoek van China Oeigoeren aan China hebben uitgeleverd? Kunt u hierbij in ieder geval ingaan op de Centraal-Aziatische republieken en Turkije en daarbij ingaan op de vraag of deze landen ook etnische Oeigoeren met de nationaliteit van de betreffende republiek uitleveren aan China, indien China daarom verzoekt.

Indien u vragen heeft over bovengenoemde aandachtspunten kunt u contact opnemen met Bureau Land en Taal.

De Minister voor Immigratie en Asiel,

voor deze,

(Hoofd Bureau Land en Taal)